

TRUNG TÂM HỖ TRỢ PHÁP LÝ NHÂN QUYỀN

Tờ thông tin #1
Tháng mười năm 2009

QUYỀN ĐƯỢC SẮP XẾP ĐỂ ĐÁP ỨNG NHU CẦU CỦA QUÍ VỊ THEO *LUẬT NHÂN QUYỀN* ONTARIO

Đây chỉ là thông tin tổng quát. Đây không phải là lời khuyên pháp lý về tình trạng của quý vị. Ấn bản này không nhằm mục đích thay thế cho sự nghiên cứu, phân tích và suy xét của luật sư.

Giới thiệu

Trong các thuật ngữ về nhân quyền, từ ngữ về ***sự cố gắng sắp xếp để đáp ứng nhu cầu (accommodation)*** là chữ được dùng để miêu tả các bốn phận của một người chủ, của một người hay cơ quan cung cấp dịch vụ hay của một chủ nhà trong việc cung cấp một cách bình đẳng dịch vụ cho những người được bảo vệ bởi *Luật Nhân Quyền* Ontario ("*Luật*"). Điều này bao gồm, ví dụ, những người tàn tật, các cao niên và các thanh thiếu niên, những người thuộc các cộng đồng da màu, các gia đình, những người cha hay mẹ độc thân, những người di dân mới đến, và tất cả những cá nhân được nhận dạng là có cơ sở để bị kỳ thị được *Luật Nhân Quyền* Ontario công nhận.

Nghĩa vụ phải cố gắng sắp xếp để đáp ứng nhu cầu thừa nhận rằng con người có những nhu cầu khác nhau và đòi hỏi những giải pháp khác nhau để có được sự bình đẳng trong việc hưởng dịch vụ, có nhà ở và việc làm. Để đáp ứng nhu cầu của một người nào có nghĩa là tháo bỏ những rào cản khiến người đó không có được việc làm, nhà ở, và sử dụng các vật phẩm, các dịch vụ và các tiện nghi (ví dụ như dịch vụ chuyên chở công cộng hay trường học).

Nếu quý vị là một người có những quyền được *Luật* bảo vệ, điều này có nghĩa là một người chủ, một người hay cơ quan cung cấp dịch vụ hay một chủ nhà có nghĩa vụ phải thay đổi phương cách mà họ cung cấp nơi để làm việc, dịch vụ, hay nhà ở (ví dụ như bằng cách thực hiện những thay đổi vật chất hay thay đổi các phương pháp làm việc hay chính sách của họ) để làm

cho điều đó được dễ dàng hơn hay khả thi để quý vị có thể tham gia lao động, tham gia dịch vụ hay tiện nghi cơ sở, hoặc để có được nhà ở.

Những nhu cầu nào thì có thể được sắp xếp để đáp ứng?

Nghĩa vụ phải cố gắng sắp xếp để đáp ứng nhu cầu có thể nảy sinh trong những hoàn cảnh khác nhau do tàn tật, tuổi tác, tôn giáo, tình trạng hôn tịch, tình trạng di trú, vấn đề sắc tộc hay bản sắc chủng tộc hoặc các bốn phận gia đình của một người hay các yếu tố khác được liệt kê trong *Luật*.

Thông thường nhất, nghĩa vụ phải sắp xếp để đáp ứng nhu cầu phát sinh trong công việc khi nhân viên bị một sự tàn tật ví dụ như thương tích, bệnh tật hay sự nghiện ngập khiến người đó không thể tiếp tục làm công việc với cùng một cách như đã làm trước đây. Ngay cả trong trường hợp nhân viên không còn có thể làm được việc như trước đây, người chủ có thể không được quyền sa thải nhân viên mà không tạo trước những cơ hội hợp lý để tái phối trí hay để nhân viên làm một công việc khác.

Việc sắp xếp để đáp ứng nhu cầu có phải là giống nhau cho tất cả mọi người hay không?

Không. Sự sắp xếp để đáp ứng nhu cầu sẽ khác nhau cho mỗi người, ngay cả nếu họ có cùng một sự tàn tật như nhau. Ví dụ, hai nhân viên có thể có cùng chứng bệnh đa xơ cứng (Multiple Sclerosis/MS). Người chủ không thể nói, “Ồ, khi Mary bị MS, tất cả những gì cô ấy cần chỉ là có thêm 15 phút giải lao mỗi ngày, vì vậy John cũng sẽ được nghỉ giống như vậy.” Tính chất của việc phải sắp xếp để đáp ứng nhu cầu sẽ thay đổi tùy theo những nhu cầu độc nhất của quý vị và các nhu cầu này phải được xem xét, thẩm định, và đáp ứng một cách riêng biệt.

Một số các ví dụ của nghĩa vụ phải sắp xếp để đáp ứng nhu cầu là gì?

Hình thức của việc sắp xếp để đáp ứng nhu cầu sẽ tùy thuộc các hoàn cảnh của một vấn đề cụ thể. Một số các ví dụ của việc sắp xếp để đáp ứng nhu cầu có thể bao gồm:

- xây một đường dốc thoải cho xe lăn;
- linh động trong các giờ làm việc hay nghỉ giải lao;

- cung cấp thông dịch viên ngôn ngữ ký hiệu cho những người bị điếc để họ có thể tham gia trong các cuộc họp;
- tái phối trí công việc, tái huấn luyện hay chỉ định làm một công việc nào khác;
- cho phép một nhân viên được mang khăn trùm đầu ngay cả khi người chủ muốn tất cả nhân viên phải mặc cùng một loại trang phục của công ty;
- cho phép một nhân viên có thai được đi khám bác sĩ; hay
- cho phép một nhân viên không phải đi làm trong một số những ngày lễ nào đó.

Làm thế nào để tôi nhận được sự giúp đỡ đáp ứng nhu cầu mà tôi cần?

Có một số các bước mà quý vị có thể thực hiện để chắc chắn là nhu cầu của quý vị được giải quyết một cách thỏa đáng. Quý vị nên:

- hỏi xin để được đáp ứng nhu cầu;
- giải thích lý do tại sao bạn cần điều đó (hãy cố gắng làm việc này bằng cách trình bày ra giấy);
- cung cấp thông tin có liên quan trực tiếp đến các nhu cầu của quý vị, các mặt giới hạn hay các sự hạn chế (điều này có thể bao gồm các thông tin y khoa, nhưng chỉ là những thông tin có liên quan trực tiếp đến việc xin đáp ứng nhu cầu của quý vị);
- tham gia các cuộc thảo luận để tìm những giải pháp có thể có nhằm đáp ứng nhu cầu;
- hợp tác với bất cứ chuyên viên nào để có được sự giúp đỡ chuyên môn của họ; và
- thử những hình thức sắp xếp khác nhau ngay cả khi điều đó không phải là sự đáp ứng nhu cầu một cách hoàn hảo

Nếu quý vị là một nhân viên của một nghiệp đoàn, thì hãy liên lạc với đại diện công đoàn của quý vị vì thông thường họ sẽ có lời khuyên tốt về các thủ tục của người chủ về cách làm thế nào để xin được đáp ứng nhu cầu.

Người chủ, chủ nhà hoặc người hay công ty cung cấp dịch vụ sẽ làm gì sau khi tôi xin được sắp xếp để đáp ứng nhu cầu của cá nhân?

Khi quý vị đưa lời yêu cầu xin được sắp xếp để đáp ứng nhu cầu, người chủ, người hay công ty cung cấp dịch vụ hay chủ nhà phải:

- chấp nhận với thiện ý việc quý vị xin được sắp xếp đáp ứng nhu cầu, trừ phi có những lý do hợp pháp để làm khác hơn;
- hiểu rằng một người nào đó có thể không sử dụng thuật ngữ “xin được sắp xếp để đáp ứng nhu cầu” khi người đó đang muốn được phục vụ theo cách mà có thể đáp ứng được các nhu cầu của họ;
- xin ý kiến hay sự cố vấn của nhân viên chuyên môn nếu cần;
- tích cực trong việc nghiên cứu một số các giải pháp;
- lưu giữ hồ sơ về việc xin được sắp xếp để đáp ứng nhu cầu và các biện pháp giải quyết;
- bảo mật vấn đề;
- giới hạn các yêu cầu xin thông tin của họ (ví dụ như các báo cáo y khoa), chỉ những thông tin nào có liên quan trực tiếp đến các nhu cầu, các sự hạn chế và các mặt giới hạn của quý vị;
- nhanh chóng giải quyết các lời xin được sắp xếp để đáp ứng nhu cầu;
- trả tiền cho việc xin thông tin hay tài liệu y khoa;
- nếu sự sắp xếp để đáp ứng nhu cầu sẽ gây nên “**một sự khó khăn quá đáng**” (xin xem định nghĩa bên dưới) như gây tốn kém tài chính quá mức thì họ phải giải thích điều này một cách rõ ràng và phải sẵn sàng để chứng minh lý do tại sao họ không thể thu xếp để đáp ứng một nhu cầu.

Giới hạn của nghĩa vụ phải sắp xếp để đáp ứng nhu cầu là đâu?

Nghĩa vụ phải sắp xếp để đáp ứng nhu cầu là không có giới hạn. Giới hạn của nghĩa vụ phải sắp xếp để đáp ứng nhu cầu được gọi là **sự khó khăn quá đáng**. Người chủ, chủ nhà hoặc người hay công ty cung cấp dịch vụ không bị buộc phải sắp xếp để đáp ứng nhu cầu của một người nhiều hơn mức mà sẽ tạo ra một “sự khó khăn quá đáng” cho doanh nghiệp hay cho việc điều hành công ty.

“Khó khăn quá đáng” nghĩa là gì?

Nghĩa vụ phải cố gắng sắp xếp để đáp ứng nhu cầu theo *Luật* đặt trọng trách cho người có trách nhiệm phải sắp xếp để đáp ứng nhu cầu, ví dụ như người chủ, có trách nhiệm phải tìm cách sắp xếp để đáp ứng các nhu cầu đặc biệt của một nhân viên. Người chủ phải thực hiện một trong hai điều sau đây:

- làm tất cả những gì có thể làm được mà không gây khó khăn quá đáng cho doanh nghiệp; hoặc
- chứng minh rằng công ty không thể đáp ứng một cách hợp lý các nhu cầu của một nhân viên mà không gây khó khăn quá đáng cho doanh nghiệp.

Điều này có nghĩa là sự sắp xếp để đáp ứng nhu cầu phải được thực hiện trừ phi người chủ, chủ nhà hoặc người hay công ty cung cấp dịch vụ sẽ bị một sự khó khăn quá mức. Điều này có nghĩa là một số khó khăn nào đó là điều phải có để có thể đáp ứng được nhu cầu.

Ví dụ, người chủ, chủ nhà hoặc người hay công ty cung cấp dịch vụ không thể tuyên bố là bị “khó khăn quá mức” chỉ vì xây dựng một nhà vệ sinh dành cho người tàn tật thì đắt tiền. Việc cố gắng sắp xếp để đáp ứng nhu cầu có thể đòi hỏi một số khó khăn nào đó về mặt tài chính. Để có thể tuyên bố là chi phí sắp xếp để đáp ứng một nhu cầu sẽ tạo khó khăn quá đáng cho doanh nghiệp, người chủ công ty phải chứng minh rằng chi phí là quá đáng khiến gây trở ngại cho việc điều hành doanh nghiệp.

Hơn nữa, các yếu tố như sự bất lợi, sự phật lòng hay thù địch của những người cùng làm chung, việc thực thi các hợp đồng tập thể với công đoàn hay "ý thích" của khách hàng không thể được xét đến trong quá trình đáp ứng nhu cầu.

Những yếu tố nào sẽ được cứu xét nếu khai là bị khó khăn quá mức?

Nếu một người chủ, một người hay công ty cung cấp dịch vụ hoặc chủ nhà khai là bị khó khăn quá đáng, Tòa chỉ sẽ cứu xét nếu như chi phí là quá mức (và người chủ, chủ nhà hoặc người hay công ty cung cấp dịch vụ phải nghĩ đến việc xin các nguồn tài trợ từ bên ngoài) và/hay các rủi ro đáng kể về vấn đề sức khỏe và sự an toàn.

Xin xem *Luật Nhân Quyền* Ontario, đặc biệt là các đoạn 11(2) và 17(2). Quý vị có thể lấy một bản sao của [Luật Nhân Quyền \(Human Rights Code\)](#) tại trang mạng về luật (e-Laws) của chính phủ.

Tôi có thể tìm hiểu thêm thông tin tại đâu?

TÒA NHÂN QUYỀN ONTARIO

Liên lạc với **Tòa Nhân Quyền Ontario (Human Rights Tribunal of Ontario)** để có bản sao **mẫu đơn** khiếu nại bị kỳ thị. Quý vị cũng có thể vào trang mạng của [Human Rights Tribunal](#) để lấy một bản sao Tài liệu Hướng dẫn Điền đơn để biết cách làm đơn và để có thông tin về các thủ tục, chính sách và phương pháp làm việc của Tòa.

Human Rights Tribunal of Ontario
655 Bay Street, 14th floor
Toronto, ON M7A 2A3
Số địa phương : (416) 326-1312
Số miễn phí : 1-866-598-0322

TTY (Địa phương): (416) 326-2027
TTY (Miễn phí): 1-866-607-1240
Fax: (416) 326-2199
Fax (Miễn phí): 1-866-355-6099
Trang mạng [Human Rights Tribunal](#) của Ontario.

TRUNG TÂM HỖ TRỢ PHÁP LÝ NHÂN QUYỀN

Xin liên lạc với **Trung Tâm Hỗ Trợ Pháp Lý Nhân Quyền (Human Rights Legal Support Centre)** nếu quý vị bị kỳ thị và quý vị muốn được giúp đỡ về pháp lý để nộp đơn cho Tòa hay để có lời khuyên pháp lý làm thế nào giải quyết sự kỳ thị mà quý vị gặp phải.

Bước đầu tiên là gọi điện thoại cho các đường dây thông tin/cố vấn của chúng tôi:

Human Rights Legal Support Centre

Điện thoại: (416) 314-6266

Số miễn phí: 1-866—625-5179

TTY: (416) 314-6651

TTY Số miễn phí: 1-866 612-8627

Trang mạng của [Human Rights Legal Support Centre](#).

ỦY BAN NHÂN QUYỀN ONTARIO

Quý vị cũng có thể liên lạc với **Ủy Ban Nhân Quyền Ontario (Ontario Human Rights Commission)**. Trang web của ủy ban cung cấp thông tin tổng quát về *Luật Nhân Quyền*.

Trang mạng của [Ontario Human Rights Commission](#).

Quý vị cũng có thể xem Luật Nhân Quyền ([Human Rights Code](#)) tại trang mạng về luật (e-Laws) của chính phủ.